

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/109/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7217203823
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7217203823.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Imricha Volkaia vo veci starostlivosti súdu o maloletého M. K. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa matky X. K. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v H. na H. ul. č. X zastúpenej advokátkou JUDr. Danielou Tarhajovou so sídlom v Košiciach na Werferovej ul. č. 1 a Ing. K. K. nar. X.XX.XXXX bývajúceho v H. na L. W.. Č.. XX zastúpeného advokátkou JUDr. Jolanou Fuchsovou so sídlom v Košiciach na Štúrovej ul. č. 20 v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice II z 21.4.2017 č.k. 23P 49/2017-45 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvej inštancie tak, že matke ukladá povinnosť zdržať sa premiestnenia mal. M. K., nar. XX.X.XXXX tým, že zmení jeho bydlisko (reálny obvyklý pobyt) do inej obce ako H. do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp.zn. 23P 49/2007 a zakazuje matke zmeniť bydlisko (reálny obvyklý pobyt) maloletého do inej obce ako H. do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp.zn. 23P 49/2017.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti matky zdržať sa premiestnenia mal. M. tak, že zmení jeho bydlisko (reálny obvyklý pobyt) do inej obce ako H. do právoplatného skončenia konania vo veci samej (sp.zn. 23P 49/2017) a zakáže matke zmeniť bydlisko (reálny obvyklý pobyt) mal. M. do inej obce ako H.F. do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp.zn. 23P 49/2017.

2. Otec odôvodnil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tým, že vo veci samej sa domáha zmeny starostlivosti o maloletého, a to zverením do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Z vyjadrenia matky k jeho návrhu vyplýva, že sa chce so synom presťahovať do X. S., a to už začiatkom júla 2017, kde chce žiť so svojím snúbencom. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že syn má z presťahovania obavu, a to z nového školského kolektívu. Vyjadril presvedčenie, že v najlepšom záujme maloletého je, aby zostal v H. v stabilnom prostredí, na ktoré je zvyknutý, kde má vybudované rodinné a kamarátske väzby, kde je plne socializovaný, navštevuje školu a krúžky. Presťahovaním syna tiež dôjde k narušeniu ich kontaktov a takéto svojvoľné rozhodnutie matky tiež značne skomplikuje prípadné zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti. Z jej vyjadrenia k návrhu vyplýva, že so zverením maloletého do striedavej starostlivosti nesúhlasí len z dôvodu, že v júli sa majú sťahovať do X. S.. Zdôraznil, že matka sa rozhodla presťahovať, vytrhnúť syna z jeho sveta bez ohľadu na jeho práva, ako aj práva otca a najmä bez ohľadu na synove obavy a jeho najlepší záujem. Tvrdenia matky uvedené v správe kolízneho opatrovníka, že syn sa ho bojí, nie sú pravdivé a nevyplývajú ani z vyjadrenia syna pred kolíznym opatrovníkom. Je prinajmenšom otáznave, či za situácie, keď on s presťahovaním syna do X. S. nesúhlasí, nemá matka povinnosť, pokiaľ nechce porušiť ustanovenia Zákona o rodine, žiadať súd o nahradenie jeho súhlasu podľa § 35 Zákona o rodine. Úmysel matky presťahovať syna do X. S. je preukázaný, keďže to potvrdzuje samotná matka.

Taktiež je nepochybné, že posúdenie, či takáto zmena bude v najlepšom záujme maloletého vyžaduje dokazovanie vrátane znaleckého, ktorým by bola posúdená aj vhodnosť striedavej starostlivosti, ako aj otázka skutočnej vôle maloletého. Z vyjadrenia maloletého pred kolíznym opatrovníkom nevyplýva nič o jeho vzťahu k snúbencovi matky. Ide len o tvrdenie matky o kvalite tohto vzťahu. V záujme maloletého je nepochybne potrebné preveriť, aký je medzi nimi vzťah, čo si vyžaduje tiež doplnenie dokazovania. Vyjadril názor, že všetky uvedené skutočnosti odôvodňujú potrebu urychleného zásahu súdu, ktorým by sa zamedzilo presťahovaniu syna do X. S..

3. Konajúci súd právne posúdil vec podľa § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2 CSP a § 360 CMP a dospel k záveru, že otec neosvedčil naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletému, ktoré by odôvodňovali okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Z návrhu vyplýva, že starostlivosť o maloletého je toho času riadne zabezpečovaná matkou. Stretnutia otca s maloletým sa realizujú na základe dohody rodičov, pričom styk je upravený rozhodnutím súdu. Napriek obavám otca z presťahovania sa maloletého mimo obvyklý pobyt dieťaťa zdôraznil, že pre vydanie neodkladného opatrenia je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia, nie je možné ho viazať na neurčité udalosti, či podmienky, ktoré by mohli v budúcnosti nastať. Zároveň poukázal na skutočnosť, že pokiaľ sa rodičia nevedia dohodnúť na dôležitých otázkach týkajúcich sa výchovy dieťaťa, súd na návrh niektorého z nich o uvedenom rozhodne tak, aby to bolo v najlepšom záujme dieťaťa. Keďže takéto rozhodnutie vyžaduje vykonanie dokazovania, prešetrenie pomerov na strane oboch rodičov a dôsledné skúmanie vôle dieťaťa a zistenie skutočného stavu vecí, ktoré presahuje inštitút konania o neodkladnom opatrení, súd návrh otca zamietol, nakoľko nie je možné v rámci konania o neodkladnom opatrení vykonávať chýbajúce dôkazy. Keďže neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, nebola preukázaná naliehavosť zásahu súdu do pomerov účastníkov, nebolo preukázané ohrozenie záujmu maloletého, návrh otca ako nedôvodný zamietol.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec a navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie a jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Domnieva sa, že akúkoľvek pochybnosť o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia preukázal s tým, že presťahovanie dieťaťa do X. S. nie je možné označiť za udalosť neistú, nakoľko zámer matky je zjavný z jej vyjadrenia k návrhu vo veci samej, ako aj správy kolízneho opatrovníka, z ktorej zároveň vyplývajú obavy syna z presťahovania sa do iného mesta, čím teda preukázal, že jeho obavy sú opodstatnené. Zdôraznil, že nie je možné čakať, kým budúca okolnosť nastane (presťahovanie maloletého), nakoľko navrhované neodkladné opatrenie stratí význam. Matka pritom nepopiera, že hodlá takto konať a konkretizuje aj čas, kedy sa chce odsťahovať (začiatkom júla). Z uvedeného dôvodu teda súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec. Pokiaľ ide o úvahu súdu o tom, že sa v danom prípade jedná o vec v zmysle § 35 Zákona o rodine, k uvedenému uvádza, že s presťahovaním maloletého nesúhlasí, pričom matka má podať návrh v zmysle § 35 Zákona o rodine, ktorým by bol nahradený jeho súhlas s tým, že on takýto návrh podať nemôže, nakoľko s presťahovaním syna nesúhlasí.

5. Odvolací súd postupom podľa § 329 ods. 1 vety druhej CSP umožnil matke a kolíznemu opatrovníkovi vyjadriť sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj k odvolaniu otca.

6. Matka vo vyjadrení uviedla, že sa so záverom súdu prvej inštancie stotožňuje. Ako už uviedla aj vo svojom vyjadrení k návrhu vo veci samej, začiatkom júla 2017 sa spoločne so synom sťahuje za svojím snúbencom do X. S., s ktorým v tomto kalendárnom roku plánuje uzavrieť aj manželstvo. V tejto súvislosti považuje za prirodzené a nevyhnutné zdieľať so svojím partnerom spoločnú domácnosť samozrejme spolu aj s maloletým synom, ktorý jej bol rozhodnutím súdu zverený do osobnej starostlivosti. Má za to, že uvedené v žiadnom prípade nemožno považovať za nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletému, ktoré by odôvodňovalo zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Zdôraznila, že aj po presťahovaní bude mať maloletý rovnako vhodné podmienky pre svoj vývin, učenie, oddych aj zábavu. Pokiaľ ide o stretávanie sa otca s dieťaťom, toto sa doposiaľ realizovalo na základe ich vzájomnej dohody a má za to, že nič nebráni tomu, aby sa pri ich pozitívnej komunikácii v tom i naďalej pokračovalo. Pokiaľ otec poukazuje na ust. § 35 Zákona o rodine, má za to, že v zmysle citovaného ustanovenia za podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností sa okrem iného považuje „vysťahovanie maloletého do cudziny“, k čomu však v danom prípade nedôjde.

7. Kolíznym opatrovníkom sa nevyjadril.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

12. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 65 a § 66 CMP a dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom otca, nakoľko bola osvedčená naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov vyžadujúca si okamžitý zásah súdu, ktorá vyplýva z preukázaného svojvoľného rozhodovania matky v podstatných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, a to zmeny obvyklého pobytu dieťaťa z H. do X. S., ktorú mieni uskutočniť v júli 2017, pričom z jej podaní vyplýva jej presvedčenie, že v dôsledku zverenia maloletého dieťaťa do jej výchovy je oprávnená rozhodovať vo všetkých veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa samostatne.

13. Odvolací súd zdôrazňuje, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pričom pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine) a rodičovské práva a povinnosti vykonáva len jeden z rodičov v prípade, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, prípadne ak bol jeden z rodičov pozbavený rodičovských práv a povinností alebo mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený (§ 28 ods. 3, § 38 Zákona o rodine). Zverením maloletého dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov rodičovské práva a povinnosti druhého rodiča ostávajú v nezmenenom rozsahu zachované. O bežných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, ktorými je potrebné rozumieť záležitosti, ktoré vznikajú pri uspokojovaní každodenných potrieb dieťaťa, sú oprávnení rozhodovať obaja rodičia samostatne. Na druhej strane podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. Podstatnou vecou je potrebné rozumieť nielen to, čo objektívne v právnom živote dieťaťa sa javí podstatné (napríklad zastúpenie), ale aj to, čo je podstatné jednak pre rodiča a najmä pre dieťa. Ustanovenie § 35 Zákona o rodine obsahuje len demonštratívny výpočet podstatných záležitostí maloletého dieťaťa, preto súd môže ako podstatnú vec posúdiť aj inú otázku, ako uvedenú v citovanom zákonom ustanovení. Pre posúdenie, či ide o vec bežnú alebo podstatnú, týkajúcu sa maloletého dieťaťa, je potrebné vyhodnotiť, či nezhoda rodičov v konkrétnej veci môže alebo nemôže zásadným spôsobom ohroziť skutočný záujem maloletého dieťaťa.

14. Zmena bydliska dieťaťa a jeho presťahovanie do X. S. vzdialeného 169 km od súčasného bydliska dieťaťa, kde má dieťa vybudované všetky podstatné väzby, je zjavne potrebné posudzovať ako podstatnú vec týkajúcu sa maloletého dieťaťa, o ktorej majú rozhodnúť obaja rodičia a v prípade, ak k ich dohode nedôjde, môže ktorýkoľvek z rodičov navrhnúť, aby rozhodol súd s tým, že v prípade prebiehajúceho konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností nie je nevyhnutné iniciovať osobitné konanie o nezhode rodičov, práve naopak, pokiaľ nezhoda rodičov vznikla v súvislosti s už prebiehajúcim konaním, je účelné, aby súd rozhodol v jednom konaní komplexne o všetkom, čo sa týka maloletého dieťaťa a výkonu rodičovských práv a povinností, preto postačuje, ak rodičia návrh na rozhodnutie o ich nezhode v podstatných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa podajú i v rámci tohto konania. Ďalej je potrebné uviesť, že zmena bydliska si v tomto prípade vyžaduje i zmenu školy, ktorú má maloletý navštevovať, nepochybne i zmenu mimoškolských aktivít a zároveň zásadným spôsobom vplýva i na doposiaľ upravený styk dieťaťa s otcom, ktorý sa realizoval aj počas pracovného týždňa, preto je potrebné náležite zistiť, či takáto zmena pomerov je v záujme maloletého dieťaťa a či plánovaná zmena pomerov matky je alebo nie je dôvodom pre zmenu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, prípadne či vyžaduje zmenu rozhodnutia o úprave styku. Svojvoľným presťahovaním maloletého na základe jednostranného rozhodnutia matky by mohlo dôjsť k ohrozeniu záujmov maloletého dieťaťa, ktorý záujem

nie je možné stotožňovať s individuálnymi predstavami rodičov o realizácii výkonu svojich rodičovských práv vo vzťahu k maloletému dieťaťu, preto odvolací súd dospel k jednoznačnému záveru o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov dieťaťa, a to jeho ponechaním v doterajšom prirodzenom prostredí v H. do právoplatného skončenia konania vo veci samej a z uvedeného dôvodu zmenil napadnuté uznesenie a návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

15. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).